Lietas Nr. C32328212
Lietas arhīva Nr. C-0160-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016. gada 11. janvārī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Meldere
ar tiesas sēžu sekretāri E. Ozoliņu,
piedaloties sūdzības iesniedzēja pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. A/ un zvērinātai advokātei Brigitai Zeltiņai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. B/ sūdzībā par Rīgas apgabaltiesas /numurs/. iecirkņa zvērinātas tiesu izpildītājas /pers.M/ rīcību. Tiesa

konstatēja

2012. gada 1. augustā sūdzības iesniedzēja /pers. B/ pilnvarotais pārstāvis /nosaukumus T/ prezidents /pers. D/ iesniedza Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā sūdzību par Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr./numurs/ zvērinātas tiesu izpildītājas /pers.M/ (turpmāk arī – tiesu izpildītāja) darbībām.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011. gada 13. decembra spriedumu apmierināta /pers. B/ jūras prasība. Ar minēto tiesas spriedumu no kuģa /Nosaukums A/, IMO Nr./numurs/ (īpašnieks /Nosaukums B/) par labu /pers. B/ piedzīta neizmaksātā darba alga par laika periodu no 2010. gada 1. oktobra līdz 2011. gada 15. maijam Ls 6 130,50 apmērā. Izpildu raksts iesniegts izpildei Rīgas apgabaltiesas zvērinātai tiesu izpildītājai /pers.M/.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka ar 2012. gada 19. jūlija lēmumu izpildu lietā Nr. 194-2012 tiesu izpildītāja nolēma izbeigt lietvedību pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011. gada 14. decembrī izsniegtā izpildu raksta Nr. C28 3437 11 par darba algas Ls 6 130,50 piedziņu no kuģa /Nosaukums A/ par labu /pers. B/ sakarā ar to, ka parādnieks likumā noteiktā kārtībā atzīts par maksātnespējīgu. Lēmums pamatots ar Civilprocesa likuma 563. panta otro daļu un Igaunijas sabiedrības /Nosaukums B/ OU bankrota administratora /pers. F/ 2012. gada 3. jūlija pieteikumu par parādnieka /Nosaukums B/ OU pasludināšanu par maksātnespējīgu.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka Civilprocesa likuma 563. panta otro daļu nevar attiecināt uz darba algas piedziņu par labu /pers. B/ no kuģa /Nosaukums A/. Konkrētajā gadījumā parādnieks nav firma /Nosaukums B/ OU, bet šai firmai piederošais kuģis /Nosaukums A/. Kuģi nav minēti Civilprocesa likuma 563.pantā, un normatīvajos aktos nav paredzēts, ka kuģim būtu iespējams pasludināt maksātnespējas procesu, un tāds arī nav ticis pasludināts. Turklāt, sūdzības iesniedzēja ieskatā, Civilprocesa likuma 563. panta otrā daļa attiecināma uz tiem maksātnespējas gadījumiem, kad ir piemērojams Latvijas Republikas Maksātnespējas likums.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka tiesu izpildītāja lēmumu sastādīja 2012. gada 19. jūlijā. Saskaņā ar pasta zīmogu lēmums /pers. B/ pilnvarotajam pārstāvim izsūtīts 2012. gada 24. jūlijā, un pārstāvis to saņēma 2012. gada 28. jūlijā, līdz ar to ir ievērots termiņš sūdzības iesniegšanai.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 632. pantu, sūdzības iesniedzējs lūdz tiesu atcelt tiesu izpildītājas 2012. gada 19. jūlija lēmumu izpildu lietā Nr. 194-2012, ar kuru viņa izbeidza izpildu lietvedību pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011. gada 14. decembrī izdotā izpildu raksta Nr. C28 3437 11 par Ls 6 130,50 darba algas piedziņu no kuģa /Nosaukums A/, /numurs/, īpašnieks /Nosaukums B/ OU, par labu /pers. B/.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2012. gada 3. oktobra lēmumu sūdzība apmierināta.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012. gada 21. novembra lēmumu, izskatot Igaunijas Republikā reģistrētās maksātnespējīgās SIA "/nosaukums B/" administratora /pers. F/ pārstāves zvērinātas advokātes Ivetas Bērziņas blakus sūdzību, nolemts atcelt minēto pirmās instances tiesas lēmumu un jautājumu nodot jaunai izskatīšanai. Norādīts, ka pirmās instances tiesai bija pienākums paziņot par tiesas sēdi kuģa īpašniekam, kas pārstāvētu kuģi /nosaukumus/

2013. gada 17. janvārī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā saņemti maksātnespējīgās SIA "/nosaukums B/" pilnvarotās pārstāves rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka lietā nav strīda par to, ka piedzinējs /pers. B/ (savas pilnvarotās personas /nosaukumus T/) iesniedza kreditora prasījumu maksātnespējīgās SIA "/nosaukums B/" maksātnespējas procesā. Pirmās instances tiesā, atkārtoti izskatot sūdzību par tiesu izpildītājas lēmumu par izpildu lietvedības izbeigšanu, maksātnespējīgā SIA "/nosaukums B/" lūdz tiesu ņemt vērā, ka maksātnespējas procedūras laikā jūrnieku, tostarp /pers. B/, kreditora prasījums ir apmierināts, ko apliecina 2012. gada 1. novembra /nosaukumus T/ precizētais kreditora prasījums parādnieka bankrota procedūrā (uz latviešu valodu neveiksmīgi iztulkots kā "precizēts prasības pieteikums") un 2012. gada 5. novembra maksājuma orderis, kas apliecina, ka maksātnespējīgās SIA "/nosaukums B/" maksātnespējas procesa administrators /nosaukumus T/jūrnieku, tostarp /pers. B/, kreditora prasījuma apmierināšanai pārskaitījusi summu 114 628,85 EUR.

Kreditora prasījuma apmierināšanas faktu apliecinot arī /pers. B/ pilnvarnieka iesniegums Rīgas Kurzemes rajona tiesai par prasības nodrošinājuma atcelšanu, kurā /nosaukumus T/apliecināja faktu, ka /pers. B/ kā kreditora prasījums ir apmierināts.

Maksātnespējīgā SIA "/nosaukums B/" uzskata, ka 2012. gada 1. novembra /nosaukumus T/precizētais kreditora prasījums parādnieka bankrota procedūrā un 2012. gada 5. novembra maksājuma orderis kopsakarībā ir vērtējami kā pušu izlīgums lietā. 2012. gada 1. novembra /nosaukumus T/precizētajā kreditora prasījumā parādnieka bankrota procedūrā Jūrnieku arodbiedrība uzņēmās saistību un jūrnieku vārdā apliecināja, ka piedzinēji (tostarp /pers. B/) neatsaucami un bez nosacījumiem atteiksies no jebkādām materiālām un nemateriālām prasībām un piecu darba dienu laikā pēc naudas saņemšanas iesniegs vajadzīgos paziņojumus un pieteikumus par piespiedu izpildes procedūru, arestu un citu līdzīgu procedūru un līdzekļu tūlītēju izbeigšanu un/vai atcelšanu, kas vērsti pret maksātnespējīgo SIA "/nosaukums B/" un kuģi /nosaukumus/

Pušu izlīguma dēļ, kur izlīgumu maksātnespējīgā SIA "/nosaukums B/" izpildīja, un izlīgums cita starpā paredz arī jebkādu piespiedu izpildes procedūru izbeigšanu un/vai atcelšanu, pēc maksātnespējīgās SIA "/nosaukums B/" ieskata, sūdzības izskatīšanai par zvērinātas tiesu izpildītājas /pers.M/ lēmumu par izpildu lietvedības izbeigšanu zudis pamats un sūdzības iesniedzējam nav pamata uzturēt sūdzību. Taču gadījumā, ja sūdzība tiek uzturēta un

sūdzības lieta tiek skatīta pēc būtības, vērtējami tajā skaitā ne tikai tie apstākļi, kādi bija uz brīdi, kad tiesu izpildītāja pieņēma lēmumu par izpildu lietvedības izbeigšanu, bet arī visi tie apstākļi, kādi pastāv uz sūdzības izskatīšanas brīdi - kuģis /nosaukumus/ ir pārdots atklātā izsolē 2012. gada 10. augustā saskaņā ar Igaunijas Bankrotu akta nosacījumiem, pamatojoties uz 1993. gada Starptautisko Konvenciju par jūras privilēģijām un kuģu hipotēkām, 12. panta (a) un (b) punktiem, sakarā ar kuģa pārdošanu piespiedu izsolē, visi kuģa apgrūtinājumi un visa veida prasījumi pret kuģi ir dzēsti, no kuģa /nosaukumus/ pārdošanas izsolē iegūtās naudas ir apmierināti kuģa darbinieku (jūrnieku), tostarp piedzinēja /pers. B/ prasījums, tostarp maksātnespējas administratoram izvērtējot jūrnieku kā nodrošināto kreditoru *in rem* prasījumu prioritāti attiecībā pret citu kreditoru prasījumiem, kuģis dzēsts no Igaunijas kuģu reģistra, strīds faktiski ir atrisināts ar izlīgumu un 2012. gada 1. novembra /nosaukumus T/ precizētajā kreditora prasījumā parādnieka bankrota procedūrā Jūrnieku arodbiedrība uzņēmās saistību un jūrnieku vārdā apliecināja, ka iesniegs vajadzīgos paziņojumus un pieteikumus par piespiedu izpildes procedūru, arestu un citu līdzīgu procedūru un līdzekļu tūlītēju izbeigšanu un/vai atcelšanu, kas vērsti pret maksātnespējīgo SIA "/nosaukums B/" un kuģi /nosaukumus/, sūdzība par tiesu izpildītājas rīcību pēc savas būtības ir vērsta uz piespiedu izpildes procedūras atjaunošanu, kas nav pieļaujams iepriekš minēto apstākļu dēļ.

Iespējamai Jūrnieku arodbiedrības pozīcijai - sūdzības uzturēšana (vienlaikus nenoliedzot, ka strīds atrisināts un kreditoru prasījumi apmierināti) tikai profesionālas intereses un judikatūras veidošanās pēc nav attaisnojama, jo tiesa izskata lietas, kurās ir strīds, bet nevis lietas, kurās strīds atrisināts, lai tikai vienas no pusēm intereses apmierināšanai izteiktu tiesas viedokli par to, kā strīds varētu tikt atrisināts.

Vienlaikus paskaidrojumā ietverts lūgums izskatīt sūdzību bez MSIA "/nosaukums B/" un tās pilnvarotās personas piedalīšanās tiesas sēdēs.

No Jūras lietu direktorāta 2012. gada 24. oktobrī izsniegtā starptautiskā kuģu reģistra pagaidu sertifikāta redzams, ka kuģa ar /numurs/ nosaukums ir /nosaukums C/ un īpašumtiesības ir /nosakums C/ (Maršalu salas).

Tiesas paziņojums ar Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas starpniecību sūtīts kuģa īpašniekam /nosakums C/ (Maršalu salas), uz ko saņemta pārsūtītā Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta atbilde, ka nav saņemta atbilde par tiesiskās palīdzības lūguma izpildi pat uz četrām notām ar tiesiskās palīdzības lūgumu.

2015. gada 29. oktobrī tiesā saņemts kuģa /nosakums C/ (pašreizējais nosaukums, iepriekš - /nosakums/īpašnieka /nosakums C/ (Maršalu salas) ar 2015. gada 14. maija pilnvaru pilnvarotās pārstāves zvērinātas advokātes Ivetas Bērziņas iesniegums, kurā lūdz tiesu turpmāk lietu skatīt bez šās personas pārstāvja piedalīšanās, jo /nosakums C/ kuģi /nosakums/ nopirka atklātā izsolē, kuģis tika atbrīvots no visām saistībām, un papildus neko paskaidrot nevar.

2016. gada 8. janvārī tiesā saņemts tiesu izpildītājas lūgums izskatīt lietu bez viņas klātbūtnes, sakarā ar darba pienākumu veikšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 632. panta otro daļu lietas dalībnieku neierašanās nav šķērslis lietas izskatīšanai.

Tiesas sēdē sūdzības iesniedzēja pilnvarotie pārstāvji /pers. A/ un zvērināta advokāte Brigita Zeltiņa sūdzību uzturēja uz sūdzībā norādītajiem apstākļiem un motīviem. Papildus atsaucās uz tiesu praksi līdzīgā lietā – Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2015. gada 15. jūlija lēmumā paustajām atziņām attiecībā par tiesu izpildītājas prettiesisku rīcību, izbeidzot izpildu lietvedību.

Noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, un izvērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka sūdzība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 632. panta pirmo daļu tiesu izpildītāja darbības sprieduma izpildīšanā vai viņa atteikumu izpildīt šādas darbības, izņemot šā likuma 617. pantā noteikto gadījumu, piedzinējs vai parādnieks, iesniedzot motivētu sūdzību, var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas 10 dienu laikā no pārsūdzamās darbības izdarīšanas dienas vai dienas, kad sūdzētājam, kuram nav paziņots par izdarāmās darbības laiku un vietu, kļuvis par to zināms.

Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 83. panta otro daļu, uzraudzību par zvērinātu tiesu izpildītāju amata darbībām, rajona tiesa veic procesuālajā kārtībā.

Izskatot sūdzību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 632. pantu, rajona tiesai ir pienākums pārbaudīt procesuālo darbību izpildi.

No lietas materiāliem redzams, ka Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr. /numurs/ zvērinātas tiesu izpildītājas /pers.M/ lietvedībā 2012. gada 27. martā ir tikusi ievesta izpildu lieta Nr. 194-2012, kurā parādnieks ir kuģis /nosaukums/

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011. gada 13. decembra spriedumu apmierināta /pers. B/ jūras prasību pret kuģi /Nosaukums A/ par darba algas piedziņu, piedzenot no Igaunijas Republikā reģistrētai sabiedrībai /Nosaukums B/ OU, piederošā kuģa /Nosaukums A/, SJO Nr. /numurs/, par labu /pers. B/ neizmaksāto darba algu par laika periodu no 2010. gada 1. oktobra līdz 2011. gada 15. maijam Ls 6 130,50. No tiesas sprieduma redzams, ka ar Rīgas Kurzemes rajona tiesas tiesneša 2011. gada 26. maija lēmumu /pers. B/ jūras prasība nodrošināta, arestējot kuģi /Nosaukums A/, kurš atradās Rīgas ostā.

No Rīgas Brīvostas pārvaldes 2011. gada 11. maija un 2012. gada 18. septembra izziņas redzams, ka kuģis /Nosaukums A/ atrodas Rīgas ostā.

Saskaņā ar Jūras kodeksa 2. panta pirmo daļu šo kodeksu piemēro visiem kuģiem, kas atrodas Latvijas jurisdikcijā esošajos ūdeņos.

No tiesu izpildītājas 2012. gada 19. jūlija lēmuma izpildu lietā Nr. 194-2012 redzams, ka, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 563. panta otro daļu un Igaunijas sabiedrības /Nosaukums B/ OU bankrota administratora /pers. F/ 2012. gada 3. jūlija pieteikumu par parādnieka /Nosaukums B/ OU pasludināšanu par maksātnespējīgu, tiesu izpildītāja nolēma izbeigt izpildu lietvedību pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011. gada 14. decembra izpildu raksta Nr. C28 3437 11 par darba algas Ls 6 130,50 piedziņu no kuģa /Nosaukums A/ (īpašnieks /Nosaukums B/ OU) par labu /pers. B/ sakarā ar to, ka parādnieks likumā noteiktajā kārtībā atzīts par maksātnespējīgu.

No Igaunijas sabiedrības "/nosaukums B/ OU" bankrota administratora /pers. F/ 2012. gada 3. jūlija iesnieguma redzams, ka saskaņā ar Harju apgabaltiesas 2012. gada 20. aprīļa lēmumu ir pieņemts lēmums par sabiedrības /Nosaukums B/ OU bankrota pasludināšanu. Administrators līdz zvērinātu tiesu izpildītāju, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 563. panta otro daļu, izbeigt visas uzsāktās izpildu lietvedības attiecībā pret Igaunijas sabiedrībai "/nosaukums B/" OU piederošo kuģi /Nosaukums A/.

No Jūras lietu direktorāta 2012. gada 24. oktobrī izsniegtā starptautiskā kuģu reģistra pagaidu sertifikāta redzams, ka kuģa ar /numurs/ nosaukums ir /nosaukums C/ un īpašumtiesības ir /nosakums C/, adrese: /adrese/

Lietā nav strīda par to, ka /pers. B/ viņam pienākošos darba algu, kas ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011. gada 13. decembra spriedumu tika piedzīta no kuģa /Nosaukums A/ par labu /pers. B/, ir saņēmis pilnā apmērā, tādejādi uz šo brīdi tiesas spriedums ir ticis izpildīts.

Izskatot sūdzību par zvērināta tiesu izpildītāja rīcību saskaņā ar Civilprocesa likuma 632. pantu, tiesai ir jāpārbauda, vai pārsūdzētā darbība (lēmums) ir atbildusi likuma prasībām vai tā bijusi prettiesiska, šajā gadījumā – vai tiesu izpildītājas 2012. gada 19. jūlija lēmums par izpildu lietvedības izbeigšanu ir atzīstams par tiesisku un pamatotu vai arī, to pieņemot, tiesu izpildītāja rīkojās prettiesiski un lēmums ir atceļams. Tas apstāklis, ka tiesvedības gaitā mainījās faktiskie apstākļi un sūdzības iesniedzējs saņēma sava prasījuma apmierinājumu, nevar būt pamats sūdzības tiesvedības izbeigšanai vai tās noraidīšanai, jo tiesu izpildītājas rīcības tiesiskums ir izvērtējams atbilstoši tiem faktiskiem un juridiskiem apstākļiem, kas pastāvēja attiecīgās darbības izdarīšanas brīdī.

Tiesa atzīst, ka tiesu izpildītāja, izbeidzot izpildu lietvedību, nav ņēmusi vērā, ka piedziņa pret kuģi /Nosaukums A/ (pašlaik kuģis /Nosaukums C/) tika veikta, pamatojoties uz tiesas spriedumu, ar kuru apmierināta ar kuģa arestu nodrošināta jūras prasība par jūrnieka darba algas piedziņu.

Saskaņā ar Jūras kodeksa 48. panta pirmās daļas 15. punktu jūras prasība ir tāda prasība, kas celta sakarā ar kapteinim, virsniekam un citiem apkalpes locekļiem paredzētajām algām un citām ar viņu darbu uz kuģa saistītām naudas summām, ieskaitot repatriācijas izdevumus un sociālās apdrošināšanas maksājumus.

Jūras prasības galvenā īpatnība saistīta ar apstākli, ka prasību likumā noteiktajos gadījumos var celt ne tikai pret atbildētāju, fizisko vai juridisko personu *(actio in personam)*, bet arī pret lietu *(actio in rem)*. Jūrniecības prasījuma tiesības ir cieši saistītas ar prasību *in rem*, jo prasību pret īpašumu var celt tikai tajā gadījumā, ja attiecīgo jūras prasību papildina arī jūrniecības prasījuma tiesības, bet tas, protams, neliedz tiesības kreditoram celt arī prasību *in personam*. Tomēr par pašu būtiskāko jūrniecības prasījuma tiesībās ir uzskatāms tieši šo tiesību privilēģijas aspekts.

Jūrniecības prasījuma tiesības ir privileģēts jūras prasību nodrošinājuma veids, jūras īpašuma apgrūtinājums, kas seko apgrūtinātajam īpašumam neatkarīgi no īpašnieka un reģistrācijas maiņas, tas attiecas arī uz labticīgu īpašuma ieguvēju un dod kuģa kreditoram iespēju apmierināt savas prasības no apgrūtinātā īpašuma prioritārā kārtā attiecībā pret citiem īpašnieka kreditoriem (Jūras tiesības. M.Lejnieka un L.Medinas redakcijā. Rīga: Jumava, 1997, 269., 280.-281.lpp.).

Saskaņā ar Jūras kodeksa 33. panta pirmās daļas 1. punktu jūras privilēģija attiecībā uz kuģa īpašnieku, berbouta fraktētāju vai kuģu operatoru nodrošina prasības, kas saistītas ar kuģa kapteiņa, virsnieku un citu kuģa apkalpes locekļu darbu uz kuģa, ieskaitot repatriācijas izdevumus un par viņiem izdarāmos sociālās apdrošināšanas maksājumus.

Saskaņā ar Jūras kodeksa 36. panta pirmo daļu jūras privilēģija ir piesaistīta kuģim neatkarīgi no īpašuma tiesību reģistrācijas vai kuģa karoga maiņas, izņemot šā kodeksa 56. pantā noteiktos gadījumos.

Savukārt Jūras kodeksa 43. pants noteic, ka prasību, kuru nodrošina jūras privilēģija, var celt pret apgrūtināto objektu vai tā īpašnieku.

Konkrētajā gadījumā izpildu lietā kā atbildētājs un parādnieks ir lieta – kuģis /Nosaukums A/. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka parādnieks lietā ir kuģa īpašnieks, kas lēmuma pieņemšanas brīdī bija maksātnespējīgais Igaunijas uzņēmums „/nosaukums B/" OU un piedziņas vēršana uz kuģi ir sprieduma piespiedu izpildes līdzeklis, savukārt piedzinējs, kura jūras prasība ir apmierināta ar tiesas spriedumu, sprieduma izpildes stadijā atzīstams par kuģa kreditoru, nevis Igaunijas uzņēmuma „/nosaukums B/" OU kreditoru.

Saskaņā ar Jūras kodeksa 54. panta pirmo daļu, ja kuģis arestēts Latvijā vai arests atcelts pret attiecīgu nodrošinājumu, lietu pēc būtības izskata Latvijas tiesa.

Tāpat saskaņā ar 1999. gada Starptautiskās konvencijas par kuģu arestu 7. panta 1. punktu lietu pēc būtības izskata tās valsts tiesa, kur tika veikts arests vai arests aizstāts ar cita veida nodrošinājumu, izņemot, ja puses brīvprātīgi vienojas nodot strīdu izskatīšanai citas valsts tiesai, kura piekrīt izskatīt lietu pēc būtības, vai šķīrējtiesai.

Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka gadījumā, kad sadūrušās maksātnespējīga kuģa īpašnieka intereses un kuģa kreditora *in rem* intereses jūras tiesiskajās attiecībās, prioritāte ir jurisdikcijai, ar kuru ir noticis kuģa arests.

Turklāt Eiropas Savienības Padomes 2000. gada 29. maija Regulas Nr. 1346/2000 preambulas 25. punktā ir noteikts, ka ir vajadzības pēc īpašas norādes, kas neparedz procedūras sākšanas valsts tiesību aktu piemērošanu lietu tiesību gadījumā, jo tās ir visai būtiskas kredītu piešķiršanai. Šādu lietu tiesību pamats, likumīgums un apjoms parasti jānosaka saskaņā ar *lex situs*, un to neskar maksātnespējas procedūras sākšana. Lietu tiesību īpašniekam ir jāspēj arī turpmāk aizstāvēt savas tiesības uz ķīlas nodalīšanu vai atsevišķu nokārtošanu. Ja uz aktīviem attiecas lietu tiesības saskaņā ar *lex situs* vienā dalībvalstī, bet galvenās procedūras veic citā dalībvalstī, galvenās procedūras likvidatoram ir jābūt iespējai pieprasīt sekundārās procedūras sākšanu piekritībā, kurā lietu tiesības rodas, ja tajā parādniekam ir uzņēmums. Ja sekundārā procedūra nav sākta, pārpalikums no to aktīvu pārdošanas, uz kuriem attiecas lietu tiesības, ir jāmaksā galvenās procedūras likvidatoram.

Piedzinējs šīs Regulas izpratnē ir lietu tiesības īpašnieks, jo ķīlas tiesību var nodibināt arī uz piedziņas sprieduma pamata saskaņā ar Civillikuma 1307. pantu. Kreditora prasījums, kas balstīts uz Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011. gada 13. decembra spriedumu, nodrošināts ar ierakstu Kuģu reģistrā, piemērojot kuģa arestu prasības summas apmērā.

Maksātnespējas procedūras uzsākšana citā dalībvalstī, kā tas noticis šajā gadījumā, neietekmēja kreditora tiesības izmantot tam piederošo lietu tiesību, kura nebija reģistrēta procedūras uzsākšanas dalībvalstī Igaunijā.

Turklāt Eiropas Savienības Padomes 2000. gada 29. maija Regulas Nr. 1346/2000 5. panta 1. punktā noteikts, ka maksātnespējas procedūras sākšana neietekmē kreditoru vai trešo personu lietu tiesības attiecībā uz ķermeniskiem vai bezķermeniskiem, kustamiem vai nekustamiem aktīviem, kas pieder parādniekam un atrodas citas dalībvalsts teritorijā procedūras sākšanas laikā. Panta 2.punktā noteikts, ka šā panta 1. punktā minētās tiesības cita starpā nozīmē tiesības rīkoties ar aktīviem un tos pārdot un saņemt maksājumus no ieņēmumiem par šādiem aktīviem, jo īpaši ar aizturējuma tiesībām vai hipotēku.

Tātad tās ir starptautisko privāto tiesību materiāltiesiskas normas, kas tieši nosaka, kas notiek ar lietu tiesībām uz aktīviem, kas atrodas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā sākta maksātnespējas procedūra. Lai noteiktu, vai aktīvi, uz kuriem attiecas lietu tiesības, ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantas sastāvā, Regulā ir paredzēta atsauce nevis uz tās valsts tiesību aktiem, kurā sākta procedūra, vai uz *lex situs*, bet gan skaidri noteikts, ka maksātnespējas procedūras sākšana neietekmē lietu tiesības uz šiem aktīviem.

Tādējādi tiesa atzīst, ka tiesu izpildītājai nebija pamata konkrētajā gadījumā piemērot Civilprocesa likuma 563. panta otro daļu, kas regulē izpildu lietvedības par piespriesto naudas summu piedziņu izbeigšanu gadījumos, kad maksātnespēja pasludināta parādniekam - juridiskajām personām, personālsabiedrībām, individuālajiem komersantiem, ārvalstī reģistrētām personām, kas veic pastāvīgu saimniecisko darbību Latvijā, un lauksaimniecības produktu ražotājiem. Civilprocesa likuma 563. panta otrā daļa nav piemērojama, jo konkrētajā gadījumā parādnieks jūras prasības lietā ir kuģis /Nosaukums A/, nevis tā īpašnieks, kas lēmuma pieņemšanas brīdī bija maksātnespējīgā Igaunijas sabiedrība /Nosaukums B/ OU.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 632. pantu, tiesa

nolēma

Apmierināt sūdzību.

Atzīt par prettiesisku Rīgas apgabaltiesas /numurs/. iecirkņa zvērinātas tiesu izpildītājas /pers.M/ 2012. gada 19. jūlija lēmumu par izpildu lietvedības izbeigšanu izpildu lietā Nr. 194-2012.

Lēmumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesai 10 dienu laikā, blakus sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnese I.Meldere